

Ministerie van Economische Zaken
de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Ons kenmerk BR-15-1135
Behandeld door George Rodenhuis
Telefoon 070 - 205 50 00
E-mail grodenhuis@netbeheernederland.nl
Datum 18 november 2015

Onderwerp Reactie op consultatie MR STROOM

Geachte heer Kamp,

Hartelijk dank voor het bieden van de gelegenheid om een reactie te geven op de concept ministeriële regeling STROOM en bijbehorende toelichting. Netbeheer Nederland maakt graag van deze gelegenheid gebruik.

In de bijlage treft u eerst het algemene commentaar van Netbeheer Nederland aan en vervolgens (gedetailleerd) artikelsgewijs commentaar. Netbeheer Nederland dient deze reactie in namens de regionale netbeheerders. TenneT en GTS zullen separaat een reactie indienen.

Met vriendelijke groet,

André Jurjus
directeur

BIJLAGE REACTIES

Algemene opmerkingen

De netbeheerders ondersteunen de verdere uitwerking van de stroomlijning, optimalisering en modernisering van de energie wet- en regelgeving op het niveau van de ministeriële regeling. De netbeheerders merken op dat niet alle bepalingen, of in sterk verkorte vorm, uit enkele huidige ministeriële regelingen, zoals de MR tariefstructuren en voorwaarden voor elektriciteit en gas en de MR gegevensbeheer elektriciteit en gas, zijn overgenomen. Netbeheer Nederland gaat ervan uit dat het ministerie een volledigheidsccontrole heeft gedaan en verzoekt aan te geven waarom de betreffende bepalingen kunnen komen te vervallen. De (gemotiveerde) keuzevrijheid om het aggregatieniveau van de investeringsplannen vast te stellen, vinden de netbeheerders een goede balans weergeven tussen enerzijds het gewenste inzicht in de geplande investeringen en anderzijds de administratieve lasten voor de netbeheerders.

Artikelsgewijs commentaar

In **artikel 1.1** staan de definities.

Bij de definitie van het 'aantal getroffen aangeslotenen' wordt niet meer gesproken over een onderliggend netvlak van een andere systeembeheerder. Uit de definitie komt zo niet naar voren hoe de getroffen van een andere systeembeheerder meetellen in het aantal getroffen aangeslotenen. Ook zou de term 'storing' naar de mening van Netbeheer Nederland vervangen moeten worden door: onderbreking, afwijking of waarneming.

Netbeheer Nederland merkt bij de definitie van 'transportovereenkomst' op dat het gangbaar is om een aansluit- en transportovereenkomst overeen te komen. De term 'transportovereenkomst' en de daarbij behorende definitie suggereren dat uitsluitend afspraken gemaakt worden over het transport, terwijl in de praktijk tevens afspraken worden gemaakt over het in standhouden van de aansluiting. Netbeheer Nederland zou dit graag aangepast of toegelicht zien worden.

Door ook in de definitie "totaal aantal aangeslotenen" een onderliggend netvlak van een andere systeembeheerder weg te laten worden de aangeslotenen volgens de definitie niet meegenomen in de berekening, wanneer een systeem wordt verstoord van een gelijk spanningsniveau, maar van een andere systeembeheerder.

Via **artikel 2.30** worden geen eisen meer gesteld aan de calorische waarde van het ingevoede groen gas. Netbeheer Nederland is van mening dat het stellen van dergelijke eisen wel een goede zaak is: afnemers in een bepaald pseudo-GOS-gebied netgebied betalen immers voor hun gas als had het de calorische waarde van het fossiele gas van GTS. Daarom is de eis altijd geweest dat de invoeder van groen gas met zijn calorische waarde in de buurt van die van GTS moest zitten. Calorische waarde raakt de afnemers van gas. Door de eis aan calorische waarde te laten vervallen, zal de invoeder van groen gas aan de onderkant van de Wobbeband gaan zitten met minimale calorische waarde en vervolgens uitbetaald krijgen (ook de subsidie) op basis van de waarde van fossiel gas van GTS. Afnemers in de buurt van de invoeder van groen gas krijgen in dat geval niet waarvoor ze betalen. Een soortgelijke situatie is onlangs aanleiding geweest voor het op 17 november 2014 door de Autoriteit Consument en Markt genomen codebesluit Hoogtecorrectie. Volgens dit besluit krijgen

kleinverbruikers die boven de 50 meter NAP wonen een correctie op hun gasverbruik omdat zij niet de hoeveelheid gas ontvingen waarvoor zij betaalden. Dit verschil was echter aanzienlijk kleiner dan het verschil dat wordt verwacht als gevolg van het loslaten van de eisen aan de calorische waarde. Dit maatschappelijk onrecht kan worden voorkomen door alsnog eisen te stellen aan de calorische waarde van het ingevoede groen gas.

Netbeheer Nederland heeft de volgende suggesties voor de bijlagen genoemd in **artikel 2.30**:

- In het algemeen merkt Netbeheer Nederland op dat het raadzaam kan zijn nog een goede controle te doen op overzet omissies. Zo wordt bijvoorbeeld verkeerd verwezen onder bijlage 15 naar bijlage 16 in plaats van naar bijlage 17. Bij bijlage 17 mist een gedeelte van de tabel en is er in de voetnoot een verwijzing naar bijlage 2 in plaats van naar bijlage 15.
- In bijlage 15 zou het beter zijn als het maximum aan pathogene microben wordt bepaald in de grootheid kolonievormende eenheden (kve) ipv mg/m³. Dit is de grootheid waarin ook het RIVM meet.
- Voetnoot 5 bij bijlage 15 zou achterwege gelaten moeten worden. Het werken met een andere odorant dan THT bevindt zich momenteel pas in het denkstadium, waardoor Netbeheer Nederland het te vroeg vindt om nu al op te nemen in de MR. Probleem met de huidige formulering is dat groen gas invoeders gebruik kunnen gaan maken van een ander odorant dat geen THT of zwavelvrije odorant hoeft te zijn en dat er zo in een net twee (of meer) verschillende soorten odorant worden toegepast. Vanuit een veiligheidsoogpunt achten de netbeheerders dit niet acceptabel. Netbeheer Nederland stelt voor om te bepalen dat er experimenteeruimte is, na instemming van EZ/SodM, om te kijken of een andere stof dan THT een optie is.
- Voetnoot 6 bij bijlage 15 dient niet naar THT te verwijzen maar naar de ruikbaarheid van het geodoriseerde gas.

In **artikel 5.3, eerste lid, onderdeel b**, wordt gesproken over meerdere scenario's waarvoor een raming van de benodigde transportcapaciteit gemaakt moet worden.

In het huidige KCD worden ook meerdere scenario's op hoofdlijnen benoemd, maar uiteindelijk wordt maar één scenario volledig uitgewerkt. Het gaat dan om het meest waarschijnlijke scenario. Daarbij dient ook aangegeven te worden hoe wordt gehandeld als een ander scenario werkelijkheid zou worden. Deze pragmatische aanpak heeft zich in het verleden bewezen en heeft geleid tot een goede balans tussen administratieve lasten en het gewenste inzicht in de toekomstige vraag naar transportcapaciteit. Hoewel in de nieuwe MR (terecht) geen eisen worden gesteld aan het aantal te beschouwen scenario's, wil Netbeheer Nederland in overweging geven om wel expliciet ruimte te laten voor de uitwerking van één scenario, waarbij de keuze voor dit scenario onderbouwd wordt.

Verder wordt in **artikel 5.3, tweede lid en derde lid, onderdelen a en c**, gesproken over een knelpuntenanalyse voor de komende 10 jaar.

Netbeheer Nederland vindt het een logische vervolgstap om op basis van de raming van de benodigde transportcapaciteit de capaciteitsknelpunten in beeld te brengen voor de komende 10 jaar. Het lijkt echter ook de bedoeling om dit voor de kwaliteitsknelpunten te doen. Dit is naar de mening van Netbeheer Nederland niet uitvoerbaar en tevens niet wenselijk. Kwaliteitsknelpunten hebben

namelijk geen relatie met de scenario's voor de ontwikkeling van vraag en aanbod of met de raming van de benodigde transportcapaciteit en kwaliteitsknelpunten komen voort uit de ontwikkeling van de toestand van de netcomponenten en die is onafhankelijk van deze scenario's.

Ook bestaat er een verschil in abstractieniveau tussen capaciteits- en kwaliteitsknelpunten. Capaciteitsknelpunten zijn concrete locaties in het net met onvoldoende transportcapaciteit.

Kwaliteitsknelpunten, of beter kwaliteitsrisico's, betreffen populaties van netcomponenten (vaak van een bepaald merk/type) met een verhoogde faalkans. Hoe ernstig dit is, wordt middels risicoanalyses in kaart gebracht en vervolgens wordt hiervoor onderhouds- en vervangingsbeleid ontwikkeld dat op de betreffende componentpopulaties wordt toegepast.

Het is dus niet altijd mogelijk om kwaliteitsknelpunten/risico's 10 jaar vooruit te voorspellen.

Netbeheerders maken daarom slechts indicatieve lange termijn onderhouds- of vervangingsplannen van 10 jaar of meer. Er zullen nieuwe faalmechanismen worden ontdekt en daarmee nieuwe risico's worden geïdentificeerd. Op basis van deze risico's zal het onderhouds- en vervangingsbeleid steeds worden aangepast.

Door deze verschillen in aard, aanpak en terminologie van capaciteits- en kwaliteitsknelpunten acht Netbeheer Nederland het wenselijk om dit ook in de MR uit te splitsen. Wat betreft de kwaliteitsknelpunten zou dan de nadruk kunnen liggen op het geven van inzicht in de belangrijkste risico's van dit moment en in het proces van identificeren van nieuwe, toekomstige risico's.

In **artikel 5.5, eerste lid, onderdeel d**, wordt gesproken over de variaties in spanningsfrequentie als een prestatie-indicator voor spanningskwaliteit.

In de Netcode Elektriciteit zijn echter reeds uitvoerige eisen vastgelegd ten aanzien van de diverse aspecten van spanningskwaliteit. Er wordt door de gezamenlijke netbeheerders jaarlijks aan de Autoriteit Consument en Markt gerapporteerd in hoeverre de spanningskwaliteit in Nederland voldoet aan deze eisen. Het is voor Netbeheer Nederland onduidelijk wat de prestatie-indicator voor spanningskwaliteit hieraan toevoegt. De spanningskwaliteit wordt momenteel gezien als randvoorwaardelijk (via de eisen in de Netcode Elektriciteit) en niet als optimalisatiecriterium (via prestatie-indicatoren met vergelijking tussen netbeheerders). Daarnaast zijn er vele aspecten van spanningskwaliteit die zich niet eenvoudig in één prestatie-indicator laten vangen. Netbeheer Nederland verzoekt dan ook onderdeel d, in artikel 5.5, eerste lid, te laten vervallen.

Artikel 5.5, eerste lid, onderdeel e, stelt dat de systeembeheerder de gemiddelde tijdsduur voor het veiligstellen van storing dient te registreren. In de afgelopen jaren zijn de systeembeheerders voor gas juist gestopt met deze indicator en overgestapt op de gemiddelde aanrijdtijd. Voor elektriciteit hanteren de systeembeheerders al jaren de gemiddelde aanrijdtijd. De netbeheerders geven in overweging om de gemiddelde aanrijdtijd dan ook op te nemen als indicator en niet de gemiddelde tijdsduur voor het veiligstellen van de storing.

Netbeheer Nederland doet de suggestie om de prestatie-indicatoren uit **artikel 5.5, eerste lid, onderdelen f en g**, net als de overige indicatoren uit te werken in navolgende artikelen.

Bij **artikel 5.11** merkt Netbeheer Nederland op dat ontbreekt wie de evaluatie uitvoert. Netbeheer Nederland beveelt aan hier expliciet te benoemen dat de evaluatie wordt uitgevoerd door de systeembeheerder en de Autoriteit Consument en Markt deze gegevens kan opvragen.

Na het woord 'registratie' in **artikel 5.13, derde lid**, zou naar de mening van Netbeheer Nederland moeten worden ingevoegd: openbaar.

In **artikel 5.15** valt het de netbeheerders op dat de leden 2 en 3 van artikel 9 uit de huidige MR afnemers en monitoring Elektriciteitswet 1998 en Gaswet niet zijn overgenomen. Concreet betekent dit dat de netbeheerder een leverancierswissel altijd onverkort moet uitvoeren. Netbeheer Nederland geeft in overweging om te bezien of dit inderdaad gewenst is. In **artikel 5.15, tweede lid**, staat dat een leverancier voor een leverancierswissel dat minimaal vijf werkdagen voor switchdatum moet melden. Naar de mening van Netbeheer Nederland is deze termijn sinds het nieuwe marktmodel voor een kleine aansluiting één werkdag.

Netbeheer Nederland is van mening dat in **artikel 8.2** het in het eerste lid alleen zou moeten gaan om een vordering tot betaling door een vergunninghouder. **Artikel 8.4** zou zich ook moeten beperken tot de vergunninghouder, omdat indien de vergunninghouder de levering hervat, de netbeheerder het transport ook zal hervatten.

In **de artikelen 8.5, eerste lid, onderdeel e, 8.11 en 8.12** zou volgens Netbeheer Nederland gesproken moeten worden over 'vergunninghouder' en niet over leverancier. De verwijzing in **artikel 8.5, tweede lid, onderdeel a**, naar 'de herinnering' in het derde lid, lijkt onjuist.

Artikel 8.6, tweede lid, kan naar het idee van de netbeheerders ook komen te vervallen omdat, zodra er weer een vergunninghouder is die levert, de netbeheerder het transport ook hervat.

In **artikel 8.8, derde lid, onderdeel a**, wordt gesproken over 'distributiesysteembeheerder' waar in de rest van de MR steeds systeembeheerder wordt gebruikt. Aan de opsomming in de onderdelen van **artikel 8.8, derde lid**, voegen de netbeheerders graag in of toe: de gegevens van de aangeslotene.

Artikel 8.9 richt zich tot een vergunninghouder of systeembeheerder voor gas. De richtlijn naar waar verwezen wordt ziet echter op elektriciteit. Vermoedelijk is bedoeld richtlijn 2009/73/EG. **Artikel 8.9, derde lid**, lijkt in de ogen van Netbeheer Nederland onjuist en zou moeten komen te vervallen.

Netbeheer Nederland geeft ook in overweging om 'beschermde aangeslotenen' die worden geïntroduceerd in **artikel 8.12** te definiëren.

In **artikel 10, eerste lid, onderdeel b**, wordt er vanuit gegaan dat elke systeembeheerder over medewerkers met de titel "crisismanager" beschikt. Nu dit niet het geval is, doet Netbeheer Nederland de suggestie hier op te nemen dat uit het calamiteitenplan moet blijken waar en bij wie de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het geval van calamiteiten zijn belegd.

Artikel 10, eerste lid, onderdeel g richt zich tot alle systeembeheerders.

Distributiesysteembeheerders hebben echter alleen de mogelijkheid om af te schakelen per gasontvangststation (GOS). De mogelijkheden om individuele objecten af te schakelen is voor distributiesysteembeheerders dus beperkt tot afnemers met een eigen gasontvangststation. Deze technische beperking wordt onderkend in de toelichting bij dit artikel. In geval van afschakeling van een GOS, van een afnemer met een eigen GOS of een heel gebied met vele afnemers (waaronder ook mogelijk kwetsbare afnemers) moet situationeel in kaart worden gebracht waar sprake is van eilandbedrijven en waar systemen gekoppeld zijn. Bij het opstellen van een afschakelvolgorde dient door een distributiesysteembeheerder verder rekening gehouden te worden met het feit dat de eveneens in de toelichting genoemde bufferfunctie beperkt is en dat de omvang daarvan afhankelijk is van seizoensinvloeden. Ook moet de systeembeheerder van een systeem voor elektriciteit rekening houden met een toename van de belasting van dat systeem in dat gebied. Dat vraagt dan weer nadere afstemming. Het voorgaande maakt het opstellen van een afschakelvolgorde voor een distributiesysteembeheerder van gas complex en zeer arbeidsintensief. Netbeheer Nederland verzoekt dan ook om onderdeel g alleen tot de transmissiesysteembeheerder te richten.